

Seat No.	
-------------	--

B.A. (Part - II) (Semester - IV) Examination, November - 2016

TRADITIONAL LOGIC (I.D.S.) (Paper - II)

Inductive Logic

Sub. Code : 62323

Day and Date : Saturday, 19 - 11 - 2016

Total Marks : 50

Time : 12.00 noon to 02.00 p.m.

- Instructions :
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Complete the following sentences by choosing correct alternative: [10]

- i) Violation of laws of state results in _____.
 - a) reward
 - b) Punishment
 - c) criticize
 - d) none of these
- ii) A hypothesis must be based on _____.
 - a) idea
 - b) fact
 - c) blind belief
 - d) none of these
- iii) Interpolation is a type of _____.
 - a) scientific explanation
 - b) popular explanation
 - c) fact
 - d) law

- iv) The conclusions in the scientific induction are _____.
- a) definitely true
 - b) probably true
 - c) logical
 - d) none of these
- v) Simple enumeration is a type of _____
- a) inductive inference
 - b) deductive inference
 - c) fact
 - d) hypothesis
- vi) Observation under controlled conditions is _____
- a) mal - observation
 - b) non observation
 - c) experiment
 - d) law
- vii) There are _____ types of verification of hypothesis
- a) 2
 - b) 3
 - c) 4
 - d) 5

- viii) There are _____ types of laws of nature.?
- a) 2
 - b) 3
 - c) 4
 - d) 5
- ix) _____ is the first step of scientific induction.
- a) formation of a problem
 - b) theory
 - c) law
 - d) hypothesis
- x) According to the principle of _____ the nature is uniform and orderly.
- a) uniformity of nature
 - b) objectivity
 - c) causality
 - d) gravitation

Q2) Write short answers of the following questions: (any four)

[20]

- a) Definition and nature of hypothesis.
- b) Simple enumeration.
- c) Fallacies of observation.
- d) Laws of state.
- e) Principle of causality.
- f) Types of explanation

Q3) Answer the following questions fully. (any two).

- Explain the advantages of experiment.
- Distinguish between verification and proof of Hypothesis.
- Explain the stages of scientific induction.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा.

[10]

- राजकीय नियमांचे उल्लंघन केल्यानंतर.....
 - बक्षीस मिळते
 - शिक्षा होते
 - टीका होते
 - यापैकी काहीही नाही
- सिध्दांत कल्पना वर आधारित हवी.
 - कल्पना
 - घटने
 - अंधश्रध्दा
 - यापैकी काहीही नाही
- शृंखलाबंधन हा चा प्रकार आहे.
 - वैज्ञानिक उपपादन
 - लौकिक उपपादन
 - घटना
 - नियम

- iv) शास्त्रीय विगमनातील निष्कर्ष असतात.
- अ) निश्चितपणे सत्य
 - ब) संभाव्य सत्य
 - क) तार्किक
 - ड) यापैकी काहीही नाही
- v) केवल गणन हा चा प्रकार आहे.
- अ) विगामी अनुमान
 - ब) निगामी अनुमान
 - क) घटना
 - ड) अभ्युपगम
- vi) नियंत्रित परिस्थितीतील अवलोकन म्हणजे होय.
- अ) इ-निरीक्षण
 - ब) अ-निरीक्षण
 - क) प्रयोग
 - ड) नियम
- vii) अभ्युपगमाच्या प्रचितीचे प्रकार आहेत.
- अ) 2
 - ब) 3
 - क) 4
 - ड) 5

viii) निसर्गनियमाचे प्रकार आहेत.

अ) 2

ब) 3

क) 4

ड) 5

ix) शास्त्रीय विगमनाची ही पहिली पायरी आहे.

अ) समस्या निर्मिती

ब) सिद्धांत

क) नियम

ड) सिद्धांत कल्पना

x) तत्त्वानुसार निसर्गात समरूपता व व्यवस्था आहे.

अ) निसर्ग समरूपतेचे तत्व

ब) वस्तुनिष्ठतेचे

क) कार्य - कारण संबंध

ड) गुरुत्वाकर्षण

प्र.2) खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार)

[20]

अ) सिद्धांतकल्पनेची व्याख्या व स्वरूप

ब) केवल गणन

क) निरीक्षणाचे तर्कदोष

ड) राजकीय नियम

इ) कार्य - कारणाचे तत्व

फ) उपपादनाचे प्रकार

प्र.3) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

- अ) प्रयोगाचे फायदे स्पष्ट करा.
- ब) अभ्युपगमाची प्रचिती व सिध्दी यातील फरक स्पष्ट करा.
- क) शास्त्रीय विगमनाच्या पायऱ्या स्पष्ट करा.

